

DELMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

XIV. évfolyam, 13. szám

Ára: 50 fillér

Csütörtök, 1958. január 16.

Az új kormányrendelet értelmében

mezőgazdasági tsz-ek, termelőszövetkezeti csoportok és más társulások csak meghatározott alapszabály szerint működhetnek

A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány a mezőgazdasági termelésre alakult szövetkezetek működésének alapelveit és a működés engedélyezésének szabályait rendeletben állapította meg. Kimondja a rendelet, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezet és termelő-

szövetkezeti csoport részére a megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanács végrehajtó bizottsága, termelői szakszervezet, szakszövetkezet és mezőgazdasági társulás részére a járási (járási jogú városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottsága ad működési engedélyt.

A mezőgazdasági termelőszövetkezetek alapszabályai

Mezőgazdasági termelőszövetkezet működésének alapvető szabályai a következők:

a) A termelőszövetkezetekben közösek a háztáji gazdaság kereteit meghaladó termelőeszközök; a háztáji föld és a jószágállomány nem haladja meg a törvényben meghatározott mértéket. b) A tagok a nagyüzemi munkamegosztás előnyeit kihasználva, a termelés minden ágában közösen végzik a munkát. c) A jövedelem túlnyomó részét a végzett munka alapján osztják el. Ennek érdekében a munkát — az eddig legjobban bevált — munkaegységgel mérik. A jövedelem kisebb részét a földjáradék kifizetésére használják fel. d) Évről évre a kiosztható — természetbeni és pénzbeni — jövedelemnek legkevesebb öt százalékával gyarapítják a fel nem osztható szövetkezeti alapot és folyamatos üzemvitelhez szükséges tartalékokat képeznek. e) Közösen végzik a beszerzést és az értékesítést. f) A termelőszövetkezet éves termelési tervét és költségvetését készíti. g) A termelőszövetkezet gazdálkodásáról pontos nyilvántartást és könyvelést vezet, amelynek alapján zárószámadást készít. h) A termelőszövetkezet szocialista szellemben neveli tagjait, s nem tűri meg a kizsákmányolást semmilyen formájában.

Alapszabályon felüli rendelkezések

A mezőgazdasági termelőszövetkezet a felsorolt alapvető szabályok megtartásával, a helyi viszonyoknak megfelelően, az érvényben lévő jogszabályokkal kiegészítve, illetőleg módosított mintaalapszabály egyes rendelkezéseit kiegészítheti és módosíthatja. Köteles azonban az alapszabály kiegészítésénél, módosításánál a működés alapvető szabályain felül megtartani a következő rendelkezéseket: a) Háztáji gazdaság céljára a közgyűlés közös háztartásban élő családonként legfeljebb 800–1600 négyszögöl területet jelölhet ki; b) A beviteli kötelezettség alá eső vagyon tárgyak — élő és holt gazdasági felszerelés — körére, mértékére és bevitelének időpontjára változatlanul a mintaalapszabály előírásait kell irányadónak tekinteni. c) A bevitt vagyon tárgyak ellenértékének kifizetési módját a közgyűlés állapítja meg. d) A bevitt vagyon tárgyak (igás- és haszonállatok, gazdasági felszerelés stb.) értékének — a közgyűlés határozatától függően — 20–35 százalékát a fel nem osztható szövetkezeti alaphoz kell csatolni, a bevitt takarmány, vetőmag és a háztáji gazdaság szükségle-

tét meghaladó gazdasági épület ellenértéke levonás nélkül kifizethető. e) A termelőszövetkezet közös vagyonát a tagok között felosztani nem lehet. A termelőszövetkezeti közös vagyont az állam a társadalmi tulajdont megillető fokozott védelemben részesíti és azt a termelőszövetkezet megszűnése esetén, mezőgazdasági szövetkezeti célra használja fel. f) A mezőgazdasági termelőszövetkezet pénzgazdálkodására vonatkozó jogszabályoknak a nyilvántartások és könyvek rendszeres vezetésére, valamint könyvelő beállítására vonatkozó rendelkezéseitől eltérni nem

lehet. Mezőgazdasági termelőszövetkezet csak akkor részesülhet bármilyen állami támogatásban és a Magyar Nemzeti Bank csak akkor folyósíthat hitelt, ha a termelőszövetkezet szabályszerű termelési tervet és bevételkiadási költségvetést készít és rendszeresen vezetett könyveiből a gazdasági felhasználások ellenőrizhetők. g) Nem szabad az alapszabályba olyan rendelkezést felvenni, amely a tagok részére a munkateljesítménytől függetlenül előre meghatározott munkadíj (napszámbér, órabér stb.) fizetését írja elő.

A termelőszövetkezeti csoport működésének feltételei

Termelőszövetkezeti csoport működésének alapvető szabályai a következők: a) A tagok a bevitt szántófölden, táblás műveléssel, közös vetésforgóban, közös vetésterv alapján gazdálkodnak. b) A szántóföldi növénytermelés alapvető munkáit (gépi és fogatos szántás, kalászosok vetése) a tagok személyesen — családtagjaik bevonásával — közösen végzik. c) Közösen végzik a közös termelést szolgáló beszerzést és értékesítést. d) Éves termelési és pénzügyi tervet készítenek; az üzemviteli költségek fedezésére elszámolási alapot létesítenek, gazdálkodásukról pontos nyilvántartást vezetnek. e) Gazdasági erejüknek megfelelően fel nem osztható szövetkezeti alapot létesí-

nek, amelyet tiszta jövedelmüknek a közgyűlés által megállapított százalékkal, de legalább 5 százalékkal évről évre növelnek. f) Közös betakarítás esetén a tiszta jövedelem elosztásának módját a közgyűlés az alapszabályban maga szabja meg akként, hogy a tiszta jövedelem nagyobb részét a végzett munka alapján osztják el.

A termelőszövetkezeti csoport a fenti alapvető szabályok megtartásával, az érvényben lévő jogszabályokkal kiegészítve, illetőleg módosított mintaalapszabályt kiegészítheti, módosíthatja és a mintaalapszabály keretei között meghatározza az alapvető közös munkákon túlmenő közös tevékenysége körét.

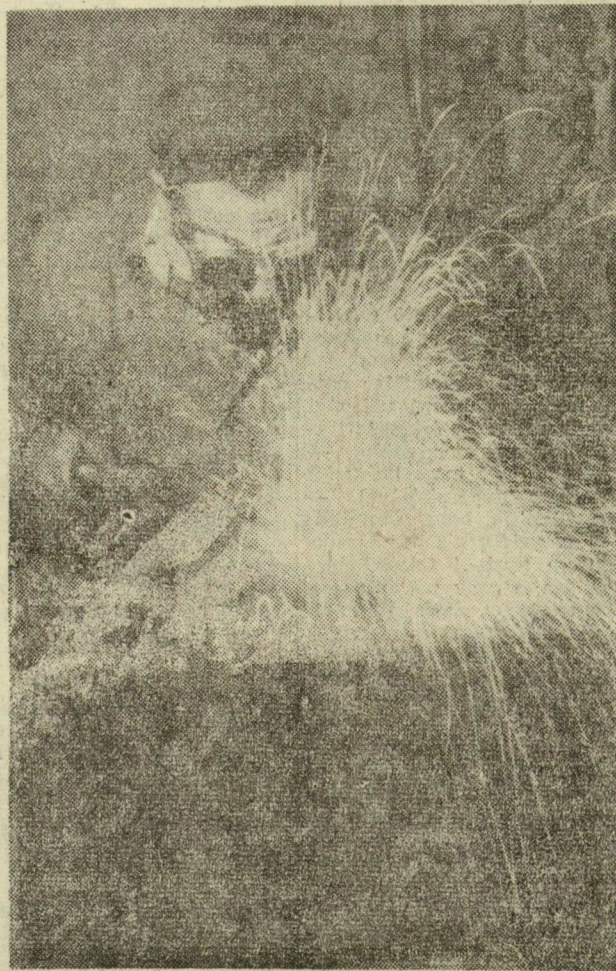
Termelői szakszervezet, önálló szakszervezet, mezőgazdasági társulás

Termelői szakszervezet működésének alapvető szabályait az alábbiakban írja elő a rendelet: a) A tagok meghatározott helyen fekvő, egészben vagy részben összefüggő, vagy meghatározott művelési ágú földjeiken, illetőleg valamely termelési ágban közösen végzik a mezőgazdasági termelés egyes folyamatait. b) A tagok a termelői szakszervezet tevékenységében az alapszabály és a közgyűlés által meghatározott mértékű, személyes munkával vesznek részt. c) Közösen végzik a közös tevékenységet szolgáló beszerzést és értékesítést. d) A termelő szakszervezet közös tevékenységére vonatkozóan a gazdálkodási időszakra termelési és pénzügyi tervet készítenek. e) Közös céljaik megvalósítása érdekében jö-

vedelmük meghatározott részéből közös gazdasági alapot létesítenek és azt évről évre jövedelmüknek legalább 5 százalékával kiegészítik. f) A közösen beszerzett vagyon tárgyak és a tagok által létrehozott gazdasági alap a termelői szakszervezet tagjainak közös tulajdonát képezik. g) A közös tiszta jövedelmet a közös tevékenységben való részvétel arányában osztják fel, a teljesített munka és vagyoni érdekeltiség szerint.

Önálló szakszervezet működésére a fentebbi alapvető szabályok irányadók azzal az eltéréssel, hogy a közösen beszerzett vagyon tárgyak és a gazdasági alap a szakszervezet közös vagyonát képezik.

(Folytatás a 2. oldalon)

(Sifilis József felvétele)

Milyen lesz az Oskola utca és környéke?

— A Szegedi Tervezőiroda mérnöke nyerte a pályázat megosztott első díját — A pályaműveket kiállítják Szegeden —

Szeged életében jelentős változásra számíthatunk a jövőben a város idegenforgalmát, fejlődését illetően. A városkép kialakításának egyik legsürgősebb kérdése az Oskola utca és környékének rendezése.

Az országos pályázat, melyet a városi tanács hirdetett meg, nagy érdeklődést eredményezett.

Harminckét pályamű

érkezett be a határidőre és a fővárosban kiállításra és azokat is rendezték a munkákkal kapcsolatban. Most érkezik vissza Szegedre a teljes anyag, s itt is rendeznek kiállítást.

A zsűri a megosztott első díjjal Borvendég Béla, a Szegedi Tervezőiroda mérnökének munkáját jutalmazta. A kiváló mérnök több nagyszabású pályázat helyezettje, elmondotta a kiírás feltételeit és terve lényegét. Az Oskola utca az árvíz előtti Szeged főutcája volt. Azóta elhalt terület lett, pedig értékes, történeti jelentőségű épületekkel rendelkezik. Borvendég Béla terve követi a pályázat erre irányuló feltevéletét és olyan megoldást javasol, amely modern környezetben ugyan, de megtartja

a műemlékek számítás

vagy városképi szempontból érdekes stílusú épületeket. Az utca Tisza felőli oldalán húzódó földszintes házai helyére egyemeletes üzemházakat tervezett, étteremmel és egyéb modern létesítményekkel. A fő gondolat az, hogy a Kárász utcában betelt üzletorszót itt folytatódna, s ezzel egyensúlyozottabb jellegű öltöztető Belváros képe.

Igen érdekes a terv Tiszával kapcsolatos része. Szegeden nem érzi az ember, hogy

az Alföld legnagyobb folyója szeli keresztül, mert a folyóhoz vezető utak szűkek. A Somogyi utca kiszélesítése és fásítása éreztetné mindezekkel: az utca végén valaminek lennie kell, s ez az érzés vonzaná a járókelőket a tiszaparti sétány felé.

Egyik legnagyobb problémája a forgalom volt. Borvendég Béla itt is érdekes javaslattal állt elő. Tudvalévő, hogy az Oskola utca és a Kelemen utca igen szűk. A járműforgalom növekedése kritikussá teheti a helyzetet. A mérnök terve az, hogy mind az Oskola, mind a Kelemen utcát fokozatosan lezárta kell tenni (mint a Kárász utca), s egységesen lakónegyeddé, illetve intézmények székhelyévé kell kialakítani a városrészt. A forgalom pedig egyrészt a körúton bonyolódna le. Ha valaki a fenti, járművek részére tilos városnegyedbe akarna jutni, a körúton parkoltatna és két-három perc alatt eljutna a város szívébe. A hídra igyekvő járművek a Somogyi utcán és a Roosevelt téren körforgalom-szerűen megoldott formában közlekednének. Döntő fontosságú

a pályázat gazdaságossága

is. A lakáviszonyok enyhítése és a városrész rendezésénél ennek legmesszebbmenőkig való figyelembevétele az elbírálásnál elsődleges szerepet játszott. Borvendég Béla az Oskola utca mögött szabadon elhelyezkedő lakóházakat tervezett, s a kiépítendő területen ezzel együtt mintegy 500 lakást jelentene ez a megoldás. Ezenkívül 150 személyes szálloda — külföldi tekintettel az idegenforgalomra — óvoda, bölcsőde

Ma:

Bulgaryin újabb jegyzékei kormányfőkhöz

Nőorvos a nők nagy problémájáról

A pártoktatási munka tapasztalatai

Ahol nem fejbőlintó-jánosok tanácskoznak

Ezernyi szikra

röppen a hegesztőpisztoly előtt, az áttűszedett fémekről. Nagy szakértelmet kívánó munka ez. Törött gépalkatrészeket kell újra összehozni, s új dolgokat kell építeni a gázláng erejével. A Kenderfonógyárban szinte mindig villog a vakító fény, hiszen ahol annyi gép dolgozik, sok a javítani való. Képünk ott készült az egyik hegesztőről, munka közben.

Színház gazdasági tanács létesül

A művelődésügyi miniszter utasítására színház gazdasági tanács létesül. Célja elősegíteni a színházak szervezeti és gazdasági munkáját, valamint a színházak új gazdálkodási rendszerre való áttérésénél előmozdítani a felteremtő kérdések megoldását. Tagjait a művelődésügyi miniszter nevezi ki színházi szakemberekből.